

Gazeta ese de d6e ori pe septemana, adeca: Mercuria si Sambeta, F6ie'a candu se va put6. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate anu 5 f. m. c. inlainturulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la t6te postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 5 cr. m. c.

Monarchi'a Austriaca.

BANATU.

Janova (lenga Temis6ra). Pe candu din t6te partile locuite de romani ni se impartasescu prin diurnalistica n6stra sciri imbucurat6re despre zelulu, cu care si in cele mai scapatate comunitati se cladescu scoli si se imbunatiese starea loru in ori si ce respectu; — nu intrelasaramu si noi a sucure acestui scopu mantuitoriu, ci prin diligen tia neobosita staruiramu a midiloci edificarea unei scoli spat6se si solide, care doru 'lu si vedemu realizatu, avendu astadi o sc6la cu multu mai buna, mai maretia si mai corespondit6re cerintieloru scelului in care vietu, decatu ceea ce o avuramu pene aci. — Ac6sta se deschisa cu finea lui Decembre an. 1857 cu distinsa solenitate. Prea onoratii Domni preoti locali esecutandu in trena santirea apei si stropinduo dupa prescisele relegei, binecuventara cu parintesci cuvinte pre poporulu adunatu intr'o multime ce'i manifesta adeverata plecare spre efectuarea astoru fapte laudavere, respicandule folosulu purcedietoriu din nobila loru fapta ce o vedu cu ochii, si indemnan du'i ca de aci inainte inca cu indoita serguintia sa tramita pruncii sei la sc6la, cu atatu mai vertosu, cu catu ac6sta chiaru prea gratiosulu nostru monarchu prin egala sa am6re catra t6te pop6rele de sub sceptrulu seu nu numai o pretinde, ci si impune pop6reloru sale, cultur'a si desvoltarea tinerimei ca o detorintia ne'ncungiuravera. — Intra'ceea afara piulitiele satesci se descarcara de inmultite ori, salve menite spre glorificarea acestui actu prea stralucitu.

Dupa aceea scolarulu Nicolau Danile multiami cu cuvinte preapotrivate preabunului nostru Imperatulu Franciscu Josifu I., caci sprijinescu poporulu romanu adeveratu parintescu in t6te pasurile ei tientit6re spre cultura; multiami prea stralucitulu D. consiliariu si inspect6re scolaru Constantinu Ioanovicu, carele cu neadormita vighiere staruie a cresce, a propaga cultur'a poporului romanu, si prin a carui deosebita sfatuire se efectu si in comun'a n6stra reedificarea sc6lei; — eara scolarii Ioane Stanescu, Dimitriu Ratiucu si Dimitriu Pecurariu — binecuventara cu ard6re fiasca pre parintii sei, pre fratii sei, pre maicele sale si pre invetiatoriulu seu Dimitriu Regepu, caci toti cu unanimitate nu crutiara nici o jertfa, numai ca se p6ta reesi la scopulu celu vedu acum in realitate, si rugandu prevedintia cereasca, ca se le incunune viati'a cu ani numerosi si soluti de grisi, le cerura ajutorulu, ca ingrijindu pentru crescerea loru se p6ta ajunge si densii candu se esecute astfelu de fapte folosit6re si pline de virtute.

Toti demnitarii comunei, patrungi de importantia acestei solenitati, asistara cu o via impartasire, observandu ca staruintia loru in cauza ac6sta afl6 asia energica sprijinire la poporulu comunitatei, si vedendusi succesulu osteneleloru sale cu multu mai maretiu de catu cum asteptau; — apoi si ei insii imbarbataru pre pruncii sei, ca cu diligen tia sa frecuent6die sc6l'a, scolarii nu'si trecura din detorintia a le promite cu fi6sca pietate, ca se voru face demni de chiamarea cei caracteris6die. Si cu dreptulu, ca vedendu pruncutii, ca in loculu unei casuie abia observabile de trecatori sta astadi unu edificiu grandiosu si splendidu, cu renoita sirguintia si cu o maudria secreta se nutrescu din sorgentele dulceloru sciintle cu atatu mai vertosu, cu catu iubirea de cultura a parintiloru sei o vedu documentata chiaru cu fap'a.

Fininduse acestu actu solenelu, multimea adunata si autoritatile comune pline de bucurie si cu o indestulare se resfirara la ale sale intre resunetulu melodiosu alu imnului popolaru, ce'lu canta tinerimea

scolara cu o insufletire nedescrribile. — Deie prevedintia divina, ca poporulu romanu pretutindenea sa se indemne a'si redica scoli bune si duravere, si cultur'a lui nu va mai da atunce de pedeci, ci va pasi cu pasi gigantici la tienta dorita de toti, — la universalu lui desvoltare si luminare. —

Unu amicu alu Romaniloru.

Viena, 17. Februaru n. 1858.

(Urmare din Nr. tr.)

Domnialoru sunt de comunu cam reu prevediuti si siliti a tiene cornele plugului, a intorce la feu si a. m.; s6ra venindu acasa ostentitu nui mai vine se liee Gazeta ori si Telegrafulu in mana, dar' chiaru candu ar voli sesi procureze una s6u alta foia romana, ii lipsescu midil6cele, unii n'au 10—12 fr. sesi faca o reverenda. — Asia ratiotin6za unii. Care voiescu a se convinge despre ceea ca si preotii meseri potu prenumera si lege diurnale romane merga numai in „Vallea Hatiegului“ unde in o calatoria ce o facui din B. catra casa, mandandu la unu preotu romanu (unitu, ca se fiu intielesu) tare m'amu miscatu de meseritate'a lui, inse o f6ia ce o dierii pre mes'a mi rapi atentianea, mergundu mai apr6pe vedui ca e Gazeta, 'lu intrebaiu (pre D. preotu) au dora e prenumeratu la Gazeta? Si ce respunsu incantatoriu primii! „Dumnedieu selu tien'a pre fostulu D. vicariu*“ (S. M.) ca nea indemnatu la acesta in sine mica, dar' pentru „noi mare intreprindere, caci celu putienu Dumineca ne mai petrecemu cu cetirea ei,“ asemenea casuri vei afl6 destule in acestu vicariatu, si speramu ca prin zelulu Dn. vicariu presinte se voru inmultii. — Se mai ascultamu disa altui intielectu: pentruce se tienu Gazeta ori Telegrafulu (banii lapedati dise Domnialui) caci in Wanderer si O. d. P. mai nainte potu se cit6scu noutatile comunicate de catu in Gazeta, apoi si candu eramu prenumeratu numai io sciu catu de neregulatu primeamu foile, cate 3—4 numeri odata (caus'a e postariulu), unui asemene romanu nu multe su de respunsu: „Parcendum est animo miserabile vulnus habenti.“ —

Preot. din Banatu dice ca Gazeta se teme se o tiena, ca li se opri se prin unu fulgeru de catra Carlovitz si Verschetz; totu asia si unulu din Bucovina, — apoi unu barbatu din Ardealu imi respunse ca elu pena an. 1855 era nedespartita de Gazeta si acum o cite scu cu doru, cu t6ta manipularea — in contra ei; alii earasi te imbarbat6za dicundu; adeveratii amici se vedu candu se afla cineva ajutandu la lupta; deacea se nu amanamu a sprijini organulu acesta din resputari, cace orce furtuna a lui cade si pe noi. De acestia se ne tienu cu totii, din ce temeiu, vomu ved6 negresitu. — Asia mi se escusara doi P. intrebati de ce nu tienu Gazeta? Apoi cate si mai cate poti se audi dela unii dintra Dloru. Negutiatorii si arendatorii su preocupati, nu potu se se ocupe cu diurnale (pentru Wand. s. a. au timpu). Agricultorii inca nusu pregatiti pentru diurnale politice; mai remanu oficialii, Domnialoru inca cite scu multi diurnalele serise in alte limbi spre deprindere; eramu pre aici se uitu pre D. dascali, se audimu: unu domnu din Banatu a disu, ca elu invetia pruncii de

*) Acestu demnu barbatu si a facutu numele nemuritoriu in analele vicariatulu din Hatiegu, prin mai multe merite ce lea facutu, dintre cari fiene iertatu a aminti numai sc6l'a pedagogica din Hatiegu cu doi profesori, a carei stare inse deveni cam critica dupa mergerea D. v. S. M. Speramu inse ca D. vicariu de acum (dupa cum de o parte scimu) o va aduceo la starea de mai nainte. —

— Dapz mtrpi din 17. Феврарис аз май зрматѣ шн алте димисиѣнн престе ачеле 19 дн томпа анхлѣ трекѣтѣ.

Пѣлкѣлѣ аштеапѣтѣ кѣ интересѣ дикордатѣ десѣзмрареа ачеле трагедии. —

V i e n a, in 24. / 12. I anuariu 1858.

Domnule F. U. ! Inainte de tote amu de ati marturisi, cumca eu nici pe Dniata, nici pe D. Jottabosu nu amu onore de a ve cunoșce. Asta pentru acea, ca se nu cugete cineva, ca eu dora cunoscunduve pe Dvostre, pe unul pote l-partinescu, ca pe amicu, era pe altulu nu, — pentruca nu simpatisediu cu elu. Singuru, si numai interesulu a-deverului m'a provocatu se'ni prindu pen'a in mana, si — in catu se va pote mai pe scurtu, se me adressediu in publicu catra Domnia-ta.

Credu, ca mi vei iertá, daca voiu dice ceea ce in altu modu a potutu observá siacare cititoriu alu Gazetei, cumca Dta — in articululu care a esitu in Nrii Gazetei 101—2 a. tr. si 1 a. c. — vorbesci de una parte pre la grosu, de alta érasí prea pe subtire; apoi escesulu precum defeptulu snut asemenea de incungiuratu. — Omne, quod est nimium, vertitur in vitium!

D: Jottabos a facutu cunoscuta publiculuí Gazetei impregiurarea imbucuratoria, despre care e vorba, animatu de unu sentiu, care nu areta nici mai multu, nici mai putienu, decatu, ca Dsa e unu romanu adevveratu . . . (n. b. prin acésta departe se fia, ca se voescu a de-trage altora). A voitu adeca Dsa, fara indoieála, ca de una parte se laude inaintea lumei zelulu membriloru „choruluí armonicu — séu mea pace „choruluí de musica vocala“ —, si se faca bucuria tutu-roru romaniloru pentru inaintarea asta particulara; de alta parte ca se fia óre-si-cumva si alii provocati a urmá acestu esemplu lau-daveru.

Acum Domniata te-ai apucatu a cautá nodu in papura, ai luatú spresionile Dnului Jottabos la crisa, ai facutu „vorba multa seracia“ pentru una nimica, séu cum dicu romanii pe unele locuri „cioroboru pentr'unu toporu“ (de lana caprina).

Daca Dsa nu a avutu pote pipaitulu acela, care l-posiedi Dta, de a judeca, care e mai laudaveru intre choristi, ar fi fostu destulu a da adevverulu pe fatia, a-i spune: nu ai dreptate, Domnulu meu, pentru ea nu e lucrulu asia, ci altu modu, — si cu acea ar fi fostu tote la ordine *). Dar' pentruca Dlu J. a disu, ca tinerii abia au asteptatu se treca carnevalulu, ca se se apuce de alta placere, — si, ca batrani au trecutú de a mai dice: oh! de ar veni carnevalulu! pentru acésta, dicu, si pentru alte asemenea a face atatea vorbe, se vede lucrulu in sine prea putienu — daca cumva nu a fostu si alta cauza. Si apoi pe lenga tote, ca nu pote dice nime, ca dora nu ai avé Dta teoretice adevveru, — dar' ori si cum se fia, pentru tineri e car-nevalulu unu ce placutu, unu ce asia dicundu adoratu . . . , si ai de a le iertá si Dta, daca in acela timpu scurtu isi facu nesce placeri in-nocente, intre cari nu potú da atata luare de séma altoru deprinderi mai maretie, ca de alta data. Fara priu acesta nu a intaritu Dlu J., ca tinerii in carnevalu nu'si arata pietate catra Ddieu, si ca sunt im-pedecati de a lucra spre inaintarea stimatei sale vitie.

(Va urma).

*) Asia! Si ceva mai multu: Ar fi de doritu, ca spiritulu de cérta, de despretiuire si pedanteria invidioasa se remana cu totulu straina romanului, si in locule se se inradacineze spiritulu de fratieta, de crutiare si de didactica unde face trebuint'a; astfelu vomu prospera intru tote. Dar cu invidi'a (pisma), fia de ajunsu, ca au cadiutu imperiulu lumii, domnierea strabuniloru nostri; fia de ajunsu, ca dens'a infratita cu perfidi'a nea calcatu atatia seculi cerbicea; se o aruncamu candu e vorb'a de lucruri frumóse si folositoare in tartaru si se pretiuimu mai anteu tendinti'a lucrarii, apoi reinti'a ei. Apoi dinaintea adevverulu se ne luamu cu totii peleri'a; dar adevverulu se nu'lu sucimu cu scornitur si cu siretia diabolica a la greculu Sino-ne, ca altfelu suntemu ómeni fara caracteru. — B.

БЪЛЕТИНЪЛЪ ОФИЦИАЛЪ.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Spre ocuparea postuluí de invetiatoriu romanu in Du-vesti se escrie cu acest'a concursu [pene in 5. Aprile cal-mou 1858.

Pedantopŝ pŝcnsnzstoriŝ
IAKOBŝ MŝREŝIANŝ.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu de 70 fr. m. conv. bani gata, 12 metrete poson. de grau, 20 metr. porambu in bombe, 100 puncti de lardu, 50 puncti de sare, 10 puncti luminari, 8 orgii lemne de focu, 2 jugere de pasiune, si cortelu liberu.

Competitori postuluí acestuia au se'si trinita petiti-unile instruite la suptscrișulu oficiolatu cercualu pene la terminulu pusu.

Fagetu, in 17. Februariu 1858.

(1—3) Dela c. r. oficiuluí cercualu.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Spre ocuparea postuluí de invetiatoriu comunalu din Budincz, cu care urmatórele emolumente:

- a) Plata annuala in bani 24 fr. m. conv.
- b) 10 metrete de grau.
- c) 10 metrete de curcurdiu.
- d) 8 stanjini de lemne, din care si scóla vine de a se incaldi.
- e) 3 jugere de semanatura si 1 de gradina pe lungu cortelu naturalu, sunt legate, se escrie concursu in sensulu inaltulu emisu gubernialu din 18. Decembre an. trec Nro. 18370/3767 pene la capetulu lunei Martie a. c.

Cerintiele au se fia documentate cu atestaturi despre cursulu preparandialu, aplicarea de pene acuma, despre corecta purtare morala, politica, si sciintia limbiloru, apoi oficiolatulú comunalu din Budincz a se trimete.

Timișoára, in 18. Februariu 1858.

(1—3) C. r. oficiolatu circularu.

Nr. 2616/1857.

E D I K T Ŝ.

Дела ч. р. претѣрѣ дин Сатѣлѣнѣ се фаче кѣпоскѣтѣ, кѣмкѣ ла черереа дин 17. Ноемѣре 1857, Npo. 2616 a Домнѣлѣ Ка-рол Миес репрецентатѣ дн проческѣлѣ сеѣ асѣпра лѣи Иоан Кара-белла дин Чернатѣ приу Дн. адвокатѣ М. Попп саѣ дикѣвѣипдатѣ есекѣтива възаре а касеѣ де сѣв Np. 377 (564) дн Чернатѣ а лѣи Иоан Карабелла, шн спре пѣпереа дн лѣкраре ачестеѣ възѣрѣи саѣ деѣиптѣ терминѣлѣ пе 14. Мартѣ шн 11. Априлѣ кѣлѣндарѣи поѣ, тотѣдеавна ла 10 óре днпайнто де амѣлѣи дн каса сѣсѣ-дн-сепинатѣ.

Деѣи тоѣи воиторѣи де а кѣмпѣра сѣнт поѣтѣиѣ ла ачѣста възаре кѣ ачелѣ адаѣсѣ, кѣмкѣ фѣштекарѣе арѣ се а депѣне днпайнте оферѣиѣ о канѣиѣне де 10 процентѣ дн месѣра преѣл-лѣи касеѣ, шн кѣ кѣмпѣрѣторѣилѣ есте днсѣрѣинатѣ дѣпѣ асепна-реа жѣдѣлѣи де а примѣи тоте даторѣилѣ, карѣ сѣнт асѣграте пе каса ачѣста днтр'атѣта, дн кѣтѣ се ва ажѣѣе преѣлѣлѣ кѣмпѣ-рѣрѣи. Май днколо се фаче кѣпоскѣтѣ, кѣмкѣ протоколѣлѣ пре-ѣѣрѣи шн канѣиѣѣилѣ възѣрѣи се потѣ vedé шн деконѣи дн кан-целарѣи ачестеѣ претѣрѣи, вnde орѣи чѣно череѣ се ва да де штире дин протоколѣлѣ despre даторѣилѣ карѣ сѣнт пѣсе пе каса ачѣста.

Тотѣ одатѣ се провоакѣ тоѣи ачѣиа карѣи кѣ тоте кѣ пѣ лѣ се аѣ фѣкѣтѣ деосевѣитѣ де штире despre възареа ачѣста, приу днскрѣереа дн протоколѣле пѣлѣиче кѣѣетѣ а аѣеа пе каса де възѣдѣтѣ вѣлѣ дрепѣтѣ ипотекарѣи ка се шн'лѣ арате пѣлѣ ла въз-зареа реалѣтѣдѣи ла ачѣста претѣрѣ кѣ атѣтѣ май таре, пентрѣ кѣ днтрѣзииндѣ фѣштекарѣе шѣшнѣ ва аѣеа де ашн аскрѣе дакѣ дн-пѣрѣрѣеа сѣмеѣи примѣиѣ пентрѣ касѣ се ва фаче фѣрѣ де еѣи шне-ажѣлѣндѣсе ворѣ реѣѣлеа пентѣлѣѣиѣиѣи.

Сатѣлѣнѣ, дн 5. Феврѣарѣе 1858.

(2—3) Дела ч. р. претѣрѣ.

Кѣрѣвѣилѣ ла възрѣсѣ дн 26. Феврѣарѣе к. п. стаѣ ашеа:

Аѣио ла галѣвинѣ днпѣрѣѣтѣшнѣ	7 3/4
„ „ арѣиптѣ	105 3/4
Днпѣрѣѣтѣлѣ 1854	108 1/16
„ чѣлѣ националѣ дин ан. 1854	85 3/16
Овѣлѣгѣѣилѣ металѣиче веѣи де 5 %	82
Днпѣрѣѣтѣлѣ де 4 1/2 % дела 1852	—
„ де 4 % делѣ	—
Сорѣѣилѣ дела 1839	132 1/4
Акѣѣилѣ ванкѣлѣлѣ	984

Аѣио дн Брашовѣ дн 26. Феврѣарѣе п.

Аѣрѣлѣ (галѣвинѣ) 4 фр. 48 кр. мк. — Арѣиптѣлѣ 3 1/2 %

Ediciunea ks tinariŝlaŝ
IOANNE GOETT.